

**Koncepce prevence kriminality na léta 2012 – 2016
města Chrudim**

Obsah

1	Úvod	3
2	Prevence kriminality	4
	2.1 Snižování kriminality a zvyšování bezpečí	4
	2.2 Rozdělení systému prevence kriminality	5
	2.3 Rozdělení oblasti aktivit prevence kriminality	6
	2.4 Finanční prostředky na prevenci kriminality v rámci dotační programů	6
3	Vývoj kriminality	8
	3.1. Analýza údajů o nápadu trestné činnosti	8
	3.1.1 Bezpečnostní analýza OOP Chrudim	8
	3.1.2 Trestná činnost nejvíce zatěžující město z pohledu OO PČR	9
	3.1.3 „Trestná činnost“ (činy jinak trestné) páchaná nezletilými dětmi ve věku 1-14 let v letech 2009 - 2011:	9
	3.1.4 „Trestná činnost“ (provinění) páchaná mladistvými ve věku 15-17 let v letech 2009 - 2011:	10
	3.2 Bezpečnostní analýza MěP Chrudim	11
	3.2.1 Přestupky nejvíce zatěžující město z pohledu Městské policie v letech 2009 - 2011	12
	3.3 Analýza základních sociálních ukazatelů	13
	3.4 Institucionální analýza	14
	3.4.1 Městský úřad	14
	3.4.2 Školská zařízení	15
	3.4.3 Komise sociálních věcí a zdravotnictví a Komise prevence kriminality	15
	3.4.4 Organizace zabývající se sociálně patologickými jevy	16
	3.5 Cílové skupiny	22
4	SWOT analýza	25
5	Strategické cíle	26
	5.1 Priority prevence kriminality	26
	5.2 Cíle a konkrétní opatření k jejich dosažení	26
6	Závěr	32

1 Úvod

Koncepce v oblasti prevence kriminality v Chrudimi navazuje na předcházející období let 2002 – 2011, kdy bylo město Chrudim aktivně zapojeno do tzv. Komplexního součinnostního programu prevence kriminality na místní úrovni. Od roku 2005 nese tento program název „Partnerství“. V roce 2001 bylo zřízeno místo koordinátora prevence kriminality a začaly se realizovat projekty. Od začátku se město Chrudim řídilo metodikou Odboru prevence kriminality Ministerstva vnitra ČR, která vznikla jako výsledek vědeckého úkolu uloženého Institutu pro kriminologii a sociální prevenci při Ministerstvu spravedlnosti ČR.

Koncepce prevence kriminality na léta 2012-2016 byla zpracována v souladu s vládou schválenou „Strategií prevence kriminality v České republice na léta 2012 až 2016“, ve spolupráci s Policií ČR, s Městskou policií a s jinými organizace zabývajícími se sociálně patologickými jevy. Byla aplikována metoda SWOT analýzy a využity informace obsažené ve strategických materiálech města Chrudim a Pardubického kraje.

Prevence kriminality se zabývá příčinami trestné činnosti a dalších sociálně patologických jevů a omezováním příležitostí a motivů k jejich páčání zejména nerepresivními prostředky. Zahrnuje všechny aktivity vyvíjené státními, veřejnoprávními i soukromoprávními subjekty, které se zaměřují na ovlivňování kriminogenních podmínek (sociální prostředí, příčiny a podmínky kriminality) na potenciální pachatele a na možné i faktické oběti trestné činnosti.

Cílem preventivní politiky je zmenšování rozsahu a závažnosti kriminality a zvyšování pocitu bezpečí občanů.

Hlavním cílem koncepce prevence kriminality je snižování míry a závažnosti kriminality a zvyšování pocitu bezpečí občanů v Chrudimi. Tyto cíle by měly být naplněny prostřednictvím podpory vhodných preventivních aktivit a opatření, a zapojením občanů do aktivního způsobu zvyšování vlastní bezpečnosti, dále pak snižováním potenciálního rizika a škod, které mohou nastat u jednotlivců a společnosti.

2 Prevence kriminality

2.1 Snižování kriminality a zvyšování bezpečí

Účinná prevence kriminality je základním faktorem při podpoře udržitelného rozvoje. Snižování kriminality a zvyšování bezpečí zlepšuje podmínky pro podnikání a zaměstnanost a umožňuje směřování zdrojů do oblasti socio-ekonomického rozvoje namísto kontroly kriminality. Z etického, finančního ani praktického hlediska není žádoucí ani realizovatelné reagovat na trestnou činnost pouze odstrašováním a justičními prostředky. Zejména programy sociální prevence podporují sociální začleňování okrajových skupin či usnadňují jejich reintegraci. Některé programy pomáhají obětem či jiným zranitelným skupinám, což je dalším aspektem sociálního začleňování. Dobře míněné programy ovšem nestačí. Jejich dopady a využívání prostředků musejí být podrobeny hodnocení – evaluaci. Je nutná dobrá praxe založená na konkrétních poznacích a ověřených postupech.

Prevence kriminality není záležitostí spadající pouze do oblasti prosazování práva a trestní justice. Není jen úkolem pouze policie a systému trestní justice: každá politika ovlivňující kvalitu života občanů, zejména rodin, dětí a mladých lidí, zpravidla mívá na prevenci kriminality vliv. Vzhledem k tomu, že trestná činnost se rodí z více různých faktorů, je nezbytný koordinovaný a víceborový přístup, v němž mají významnou roli státní orgány na všech úrovních.

Prevence kriminality bývá zpravidla dlouhodobá činnost, nejsou-li finanční prostředky zajištěny na dostatečné období, mohou být utraceny bez užitku. Dlouhodobé financování musí být doprovázeno zodpovědnou evidencí využívání finančních prostředků, včetně hodnocení výsledků a dopadů.

V rámci prevence kriminality mají nezaměnitelnou roli dobře cílená sociální opatření. Sociální prevence povzbuzuje prosociální chování prostřednictvím opatření z oblasti sociální, ekonomické, zdravotní, trhu práce a vzdělávání, se zvláštním důrazem na děti a mládež, a zaměřuje se na rizikové a ochranné faktory spojené s trestnou činností a viktimizací. Jejím úkolem je rovněž působení na rizikové faktory, které přispívají k výskytu kriminálního chování.

Komunitní prevence usiluje o změnu podmínek v obydlených oblastech, kde lidem hrozí vysoké riziko, že se zapojí do trestné činnosti nebo se stanou její obětí, a to např. z důvodu rozsáhlé deprivace nebo nedostatku soudržnosti v komunitě nebo kombinace jiných ekonomických a

sociálních problémů. Situační prevence kriminality má za cíl snižování příležitostí a podnětů k páčání trestné činnosti, maximalizaci rizika dopadení a minimalizaci prospěchu z trestné činnosti, například environmentálním designem veřejných prostor či obytných komplexů nebo poskytováním poradenství obětem. Tyto techniky jsou namířeny vůči konkrétním formám kriminality a jsou založeny na předpokladu, že pachatelé činí v dané situaci racionální rozhodnutí ohledně potenciálního rizika a prospěchu v souvislosti s porušením zákona.

Klíčovým pilířem prevence kriminality v České republice se staly od roku 1996 programy prevence kriminality ve městech nad 10 tisíc obyvatel zatížených vyšší mírou nápadu trestné činnosti pod názvem "Komplexně součinnostní program prevence kriminality na místní úrovni" a od roku 2001 pod názvem "Program prevence kriminality na místní úrovni". Na tyto programy od roku 2005 navázal „Program prevence kriminality na místní úrovni – Partnerství“, který využíval ověřenou propracovanou metodiku přípravy, zpracování i hodnocení, včetně metodiky poskytování dotací. Nově zavedl (vzhledem k nárůstu kriminality v malých obcích a na venkově) podporu a rozšíření preventivních aktivit i do menších měst a obcí.

2.2 Rozdělení systému prevence kriminality

Koncepce přináší výraznou změnu a to rozdělení systému prevence kriminality do tří úrovní – republikové, krajské a lokální.

Republiková úroveň prevence kriminality je v gesci Ministerstva vnitra. Jejím úkolem je koordinovat preventivní aktivity jednotlivých článků systému, zkvalitňovat systém prevence po stránce personální, metodické a informační, zabezpečovat realizaci meziresortních a celorepublikových projektů, vytvářet podmínky pro finanční zabezpečení realizace úkolů vyplývajících ze Strategie.

Krajská úroveň je přenesením preventivní politiky státu na úroveň kraje. Dává krajům možnost realizovat na svém správním území vlastní preventivní politiku, a to prostřednictvím Krajských programů prevence kriminality, které mají za úkol koncepčně řešit bezpečnostní situaci na území kraje. K realizaci Krajských programů prevence kriminality budou určeny také účelově vázané finanční prostředky (dotace), které budou převedeny ze státního rozpočtu na účet kraje. Tyto finanční prostředky bude kraj rozdělovat v samostatné působnosti formou vyhlášení vlastních dotačních programů.

Lokální úroveň tvoří síť všech obcí v ČR, které za splnění dále stanovených podmínek mají

možnost v období let 2012 až 2015 předkládat prostřednictvím místně příslušného krajského úřadu žádosti o dotace v oblasti prevence kriminality na realizaci Programu prevence kriminality obce (dále jen „Program,,)

2.3 Rozdělení oblastí aktivit prevence kriminality

Preventivní aktivity lze jednoduše vymežit podle charakteru převládající činnosti na oblast situační a sociální prevence. Situační a sociální přístupy se dále vzájemně doplňují v jednotlivých úrovních realizovaných aktivit, v primární, sekundární a terciární prevenci.

Primární prevence

Zahrnuje celou populaci a zaměřuje se na příčiny delikvence a kriminálního jednání. Věnuje se osvětovým a informačním programům pro širokou veřejnost upozorňujícím na možnosti ochrany před trestnou činností a pomoci obětem trestných činů. Realizuje volnočasové aktivity (zejména pro děti a mládež).

Sekundární prevence

Orientuje se na konkrétní rizikové jedince a skupiny osob, u nichž je zvýšená pravděpodobnost, že se stanou pachateli nebo oběťmi trestné činnosti. Předmětem jejího zájmu jsou rovněž sociálně patologické jevy (různé závislosti, interetnické konflikty, vandalství). Usiluje o odvrácení od kriminálního jednání a aktivní podporu společensky akceptovatelného jednání.

Terciární prevence

Představuje soubor resocializačních a reintegračních opatření směřovaných k již kriminálně narušeným jedincům a k nefunkčnímu sociálnímu prostředí, ve kterém žijí. Jejich cílem je rekonstrukce nefunkčního sociálního prostředí. Dále se věnuje obětem trestných činů, zejména formou zdravotního, psychologického a právního poradenství, tréninku a propagaci technických možností ochrany před trestnou činností.

2.4 Finanční prostředky na prevenci kriminality v rámci dotační programů

Město Chrudim od roku 2002 realizovalo projekty jako je kamerový systém, pult centrální ochrany, skatepark, služby nízkoprahových zařízení, víkendových pobytů, sanace rodiny atd. V následující tabulce je vidět, počet projektů, celková částka na jejich realizaci, kolik peněz bylo z dotace a jaká byla spoluúčast města.

Tabulka č. 1 Přehled o čerpání finančních prostředků v rámci prevence kriminality

Rok	přidělená dotace	počet projektů	částka celkem	z dotace	z prostředků města
2002	302.000,-	2	1.680.179,-	302.000,-	1.378.679,-
2003	856.000,-	1	1.324.319,50,-	856.000,-	468.319,50,-
2004	1.108.000,-	3	2.957.000,-	1.108.000,-	1.155.000,-
2005	69.000,-	1	490.202,-	69.000,-	56.900,-
2006	1.310.000,-	3	437.731,50,-	1.310.000,-	59.019,50,-
2007	616.000,-	2	852.801,50,-	616.000,-	248.822,75,-
2008	708.000,-	3	1.231.265,16,-	708.000,-	548.125,83,-
2009	381.838,40,-	5	511.453,50,-	381.838,40,-	129.612,10,-
2010	178.800,-	3	222.886,-	178.800,-	44.577,20,-
2011	93.000,-	1	103.334,-	93.000,-	10.334,-
Celkem	5.622.638,40,-	24	9.811.172,16,-	5.622.638,40,-	4.099.389,88,-

3 Vývoj kriminality

3.1 Analýza údajů o nápadu trestné činnosti

3.1.1 Bezpečnostní analýza OOP Chrudim

Tabulka č. 2 Dlouhodobý vývoj kriminality

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Celkový nápad TČ v Chrudimi	767	650	704	736	634	702	705	669	630	584
počet občanů	34 500	34 500	34 500	34 500	34 500	34 500	34 500	34 500	34 500	34 500
index nápadu TČ Chrudim	22,23	18,84	20,41	21,33	18,38	20,35	20,43	19,39	18,26	16,93
Celkový nápad TČ v okrese Chrudim	2010	1769	1882	1796	1678	1819	1801	1712	1664	1624
počet občanů	104 000	104 000	104 000	104 000	104 000	104 000	104 000	104 000	104 000	104 000
index nápadu TČ okres Chrudim	19,33	17,01	18,10	17,01	16,13	17,49	17,32	16,46	16,00	15,62
Celkový nápad TČ v PaK	28044	26484	26363	25299	24322	27871	26051	20661	8877	9160
počet občanů										
index nápadu TČ PaK										

Tabulka č. 3 Vývoj kriminality dle jednotlivých druhů TČ OOP Chrudim

Trestná činnost	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Celkový nápad trestných činů (TČ)	767	650	704	736	634	702	705	669	630	584
Majetková TČ	468	368	433	504	353	364	399	315	340	289
- vloupáním	173	124	157	176	129	103	122	97	138	93
- krádeže prosté	282	222	260	300	203	230	245	194	178	173
Hospodářská TČ	105	107	103	98	110	105	92	105	82	72
Násilná TČ	51	50	36	25	26	34	23	34	46	32
Mravnostní TČ	4	4	5	1	3	10	6	7	8	4
Zbývající TČ	73	84	85	64	115	152	152	154	119	130

Tabulka č. 4 Objasněnost trestné činnosti OOP Chrudim (ze statistiky PČR)

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Celkový nápad trestných činů	767	650	704	736	634	702	705	669	630	584
Počet objasněných TČ	375	311	324	333	303	346	324	365	310	305
% úspěšnost	48,89	47,85	46,02	45,24	47,79	49,29	45,96	54,56	49,21	52,23

Tabulka č. 5 Struktura pachatelů TČ OOP Chrudim

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
recidivisti	88	83	71	127	85	143	202	202	213	197
nezletilí (1-14)	18	3	5	2	12	5	4	7	3	8
mladiství (15-17)	18	9	29	11	11	18	13	18	10	13

3.1.2 Trestná činnost nejvíce zatěžující město z pohledu OO PČR

Tabulka č. 6 TČ nejvíce zatěžující OOP Chrudim

Trestné činy	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Loupeže	4	8	12	3	6	7	6	6	12	6
úmyslné ublížení na zdraví	17	22	19	8	8	9	4	11	8	12
krádeže vloupáním do obchodů	18	22	22	35	19	6	10	5	12	7
krádeže vloupáním do restaurací	22	11	9	11	5	12	8	7	15	2
krádež vloupáním do bytů a rod. domů	14	22	25	19	26	15	20	17	13	11
krádeže vloupáním do chat	20	10	2	14	4	2	4	7	5	3
krádeže vloupáním do ostatních objektů	89	51	83	81	69	65	72	50	82	68
krádeže motorových vozidel	45	36	37	41	17	38	31	12	20	17
krádeže věcí z automobilů	118	79	111	120	65	54	72	53	46	32
krádeže jízdních kol	30	23	33	24	31	42	35	33	20	18
krádeže na osobách	10	17	20	25	14	20	20	19	20	18
krádeže v jiných objektech	55	37	28	51	35	42	53	55	56	64
dopravní nehody	35	26	41	20	30	39	53	49	37	33
ohrožení pod vlivem návyk. látky, opilství	7	7	4	7	13	35	14	34	20	34
neoprávněné držení platebních karet	13	24	18	18	23	27	32	50	30	28
zanedbání povinné výživy	23	36	34	32	30	25	34	47	47	54
poškození cizí věci	3	13	7	8	4	21	16	7	14	8
Sprejerství	3	0	2	1	0	1	3	2	2	3
Výtržnictví	27	13	7	10	5	10	3	6	6	4

3.1.3 „Trestná činnost“ (činy jinak trestné) páchaná nezletilými dětmi ve věku 1-14

let v letech 2009 - 2011:

2009 1x loupež

1x krádež vloupáním do chat

1x krádež na osobě

1x poškozování cizí věci
1x výtržnictví
2x nedovolená výroba a jiné nakládání s omam. a psych. látkami a jedy

2010 1x loupež
1x krádež v jiných objektech
1x nedovolená výroba a jiné nakládání s omam. a psych. látkami a jedy

2011 1x krádež v jiných objektech
1x sprejerství
6x nedovolená výroba a jiné nakládání s omam. a psych. látkami a jedy

3.1.4 „Trestná činnost“ (provinění) páchaná mladistvými ve věku 15-17 let v letech 2009 - 2011:

2009 1x úmyslné ublížení na zdraví
2x krádež vloupáním do kiosku
1x krádež vloupáním do chat
1x krádež na osobě
2x krádež věcí z motorového vozidla
1x krádež součástek z motorového vozidla
2x krádež v jiných objektech
1x krádež ostatní
2x výtržnictví
2x maření výkonu úředního rozhodnutí
3x ostatní trestná činnost

2010 3x pohlavní zneužívání
1x krádež motorových vozidel dvoustopých
1x krádež věcí z motorového vozidla
1x krádež jízdních kol
1x podvod
1x poškozování cizí věci
1x výtržnictví
1x ostatní trestná činnost

- 2011 1x loupež
 2x krádež vloupáním do ostatních objektů
 1x krádež na osobě
 1x krádež věcí z motorového vozidla
 3x krádež v jiných objektech
 1x sprejerství
 1x nedovolená výroba a jiné nakládání s omam. a psych. látkami a jedy
 1x dopravní nehoda – nedbalost
 1x hanobení národa a rasy, etnické či jiné menšiny
 1x ostatní trestná činnost

Tabulka č. 7 Přestupky na OOP Chrudim

Přestupky (PČR)	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Celkový nápad přestupků	663	486	605	599	628	998	843	1081	1056	1129
Přestupky nejvíce zatěžující město										
1. Dopravní	13	22	34	28	91	400	245	464	443	488
2. §§ 47 – 50 veřejný pořádek	624	434	536	530	517	572	585	598	594	613
3. Dle obecní vyhlášky	15	13	19	22	9	11	5	7	10	10
4. § 30 na úseku ochrany před alkohol.	10	17	16	19	10	15	7	12	9	18
5. § 31	1	0	0	0	1	0	1	0	0	0

3.2 Bezpečnostní analýza MěP Chrudim

Tabulka č. 8 Přestupky na území města

Přestupky (MP)	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Celkový nápad přestupků					3.993	3.431	3.774	4.164	2.695	2.517
Přestupky nejvíce zatěžující město										
1. Dopravní					3.652	3.096	3.295	3.617	2.074	2.017
2. §§ 47 – 50 veřejný pořádek					246	252	365	483	576	449

3.2.1 Přestupky nejvíce zatěžující město z pohledu Městské policie v letech 2009 - 2011

Nejčastější přestupková činnost:

7.708 x přestupků proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích

604 x přestupků proti majetku (krádeže v prodejnách)

904 x přestupků proti veřejnému pořádku (rušení nočního klidu, vzbuzení veř. pohoršení)

160 x ostatních přestupků proti pořádku ve státní správě a přestupky proti pořádku v územní samosprávě (vyhlášky města – volné pobíhání psů, požívání alkoholu na VP)

Nejčastější přestupková činnost páchaná nezletilými dětmi ve věku 1 -14 let v letech 2009 - 2011:

Děti ve věku od 1 až 14 let jsou vedeny v evidenci sociálního odboru MěÚ Chrudim.

96 x přestupků proti majetku (krádeže v prodejnách)

2 x přestupky proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích

3.3 Analýza základních sociálních ukazatelů

Tabulka č. 9 Významné ukazatele sociální situace v Chrudimi

ukazatel	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
počet obyvatel	23484	23422	23296	23186	23099	22950	22900
z toho s trvalým pobytem na adrese úřadu	141	174	232	271	346	477	527
míra nezaměstnanosti v %	9,31	8,37	6,54	6,94	10,47	11,63	10,27
počet rozvodů	101	99	96	138	138	120	116
počet vyplacených dávek osobám v hmotné nouzi (PnŽ ¹ , DnB ² , MOP ³)	-	-	1604	1423	1599	2421	3098
celková částka vyplacených dávek v hmotné nouzi	-	-	3906475	4139651	4261763	6823236	9527190
z toho počet vyplacených doplatků na bydlení (DnB)	-	-	338	182	195	329	500
vyplacená částka doplatků na bydlení	-	-	584288	218297	374408	754518	1426503
počet vyplacených dávek SSP ⁴ příspěvek na bydlení	37698	32788	11804	7595	8819	10969	12657
počet vyplacených dávek SSP příspěvek na bydlení	37698	32788	11804	7595	8819	10969	12657
vyplacená částka příspěvků na bydlení	27766940	24960210	11009363	10256678	15953934	24882845	32644828
počet vyplacených dávek SSP sociální příplatek	50583	44184	35267	22280	20043	19965	3903
vyplacená částka sociálních příplatků	57290517	50978600	50645014	31798574	30712296	33075044	8638611

¹ Příspěvek na živobytí

² Doplatek na bydlení

³ Mimořádná okamžitá pomoc

⁴ Státní sociální podpora

3.4 Institucionální analýza

3.4.1 Městský úřad

Oddělení péče o rodinu a dítě

Oddělení zajišťuje sociálně právní ochranu dítěte, preventivní a poradenskou činnost, podávání návrhů k soudu, výkon funkce opatrovníka a poručníka dle zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně, a zákona č. 94/1963 Sb. zákona o rodině, ve znění pozdějších předpisů. Za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem podává návrhy k soudu. Dále rozhoduje dle zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, zákona č. 114/1988 Sb., o působnosti orgánů v sociálním zabezpečení, zákona č. 500/2004 Sb. o správním řízení, ve znění pozdějších předpisů. K činnostem oddělení patří i zajištění oblasti náhradní rodinné péče a zprostředkování osvojení a pěstounské péče.

Tabulka č. 10 Počty případů evidovaných orgánem sociálně právní ochrany dětí

	2009	2010	2011
Evidovaný počet případů rodin z předchozího roku	4433	4410	4380
Počet případů rodin zaevidovaných za sledovaný rok	133	316	332

Oddělení sociální prevence

Oddělení sociální prevence se podílí se na tvorbě metodiky programů sociální prevence a sleduje situaci romských komunit v regionu. Oddělení zajišťuje pasportizaci správního obvodu a mapuje lokalitu z hlediska výskytu uskupení dětí a mládeže a jejich způsobu trávení volného času. V rámci výkonu agendy kurátorů pro mládež zajišťuje péči o nezletilé děti do 15 let věku, které se dopustily činu jinak trestného, o mladistvé 15-18 let, kde bylo zahájeno trestní stíhání (zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže) nebo o nezletilé děti s opakovanými poruchami chování závažného charakteru (záškoláctví, útěky z domova, toxikomanie a další). Mezi další činnosti patří péče o osoby, kterým hrozí společenské vyloučení a opatrovnictví (vykonává za Město Chrudim funkci opatrovníka občanům, kteří byli zbaveni či omezeni ve způsobilosti k právním úkonům, či jim byl stanoven zvláštní příjemce pro dávky důchodového pojištění). Na úseku zdravotnictví zajišťuje výkon přestupkové agendy a

výrobu a distribuci receptů a žádanek na opiáty. V rámci oddělení pracuje i koordinátor komunitního plánování sociálních služeb.

Tabulka č. 11 Klienti kurátora pro mládež

	2009	2010	2011
Počet evidovaných klientů celkem	240	232	245
- z toho do 15 let	111	124	115
- z toho mladiství	129	108	130

3.4.2 Školská zařízení

Nezastupitelné místo v oblasti primární prevence mají školská zařízení a základní školy. Primární prevence je zahrnuta do mnohých volnočasových aktivit a programů nad rámec vyučování, ale samozřejmě také do edukačního procesu. Školy se zapojují do preventivních programů vyhlášených ministerstvem školství a aktivit iniciovaných městem

Ve městě je šest mateřských škol a čtyři základní školy. Pro žáky se specifickými potřebami je k dispozici jedna speciální základní škola. Střední školy zastupuje Gymnázium J. Ressela, Obchodní akademie, Střední škola zdravotnická a sociální. Učňovské školství má jednoho zástupce, a to Střední odbornou školu a Střední odborné učiliště obchodu a služeb. K zástupcům vyšších odborných škol patří Střední školu průmyslová strojnická, technická a Vyšší odborná škola a Střední škola zemědělská a Vyšší odborná škola. Hotelová škola Bohemia patří ke školám soukromým. Ve městě je v rámci volnočasových aktivit k dispozici jedna Základní umělecká škola a Dům dětí a mládeže.

3.4.3 Komise sociálních věcí a zdravotnictví a Komise prevence kriminality

Komise je poradním a iniciativním orgánem rady města, který shromažďuje informace od zástupců organizací a občanů města a přenáší informace radě města s případnými návrhy řešení. Vychází z potřeb města a jeho obyvatel. Její činnost zohledňuje též program zastupitelstva města. Dle potřeby sleduje sociálně potřebné spoluobčany a navrhuje mimořádná opatření k zabezpečení jejich životních potřeb. Komise je ve styku a spolupracuje se všemi orgány a institucemi

zajišťujícími sociální a zdravotní služby občanům ve městě a poskytuje svoje stanovisko k podnětům, stížnostem a peticím občanů v oblasti sociálních a zdravotních služeb. Do její náplně patří i informovat veřejnost o zdravotních službách ve městě.

3.4.4 Organizace zabývající se sociálně patologickými jevy

AMALTHEA o. s.

Posláním o. s. Amalthea je podpora rodiny jako jedinečného prostředí pro naplňování potřeb dítěte prostřednictvím poskytování sociálních služeb a dalších odborných a společenských aktivit. Prostřednictvím osvětové, informační vzdělávací činnosti rozvíjet a podporovat sociální služby v oblasti péče o rodinu a dítě; iniciovat spolupráci a komunikaci se státními i nestátními institucemi a hledat možnosti zvyšování kvality péče o rodinu a dítě; zvyšovat podíl náhradní rodinné péče v systému služeb pro děti bez rodinného zázemí; poskytovat podporu rodinám a jedincům v obtížné životní situaci; vytvořit nabídku dostupných služeb v oblasti náhradní rodinné péče jako kontinuální podpůrný systém.

Pro naplnění poslání a cílů zřizuje o. s. Amalthea dva odborné programy – Centrum náhradní rodinné péče (od ledna 2004) a Sanace rodiny (od listopadu 2007). Od počátku činnosti využívá služeb dobrovolníků.

ARCHA

Archa je středisko výchovné péče pro děti a mládež. Nabízí pomoc při řešení výchovných, rodinných, psychických a osobních problémů, dále pomoc při záškoláctví, šikaně apod. Mezi činnosti patří poradenství, diagnostika, skupinová a individuální terapie, interaktivní klubová činnost, besedy, přednášky prevence, canisterapie a zprostředkování další odborné péče

CENTRUM J. J. PESTALOZZIHO, o. p. s.

Centrum zřizuje tyto registrované služby – Krizová pomoc Chrudim, Odborné sociální poradenství, Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, Dům na půli cesty Havlíčkův Brod, Dům na půli cesty Hrochův Týnec, Azylové domy. Pestalozziho centrum má působnost po celém Pardubickém kraji.

CENTRUM PRO ZDRAVOTNĚ POSTIŽENÉ PARDUBICKÉHO KRAJE, pracoviště Chrudim

Centrum poskytuje základní a odborné sociální poradenství a osobní asistenci (jedná se o terénní službu poskytovanou v místě pobytu uživatele služby).

CENTRUM PSYCHO-SOCIÁLNÍ POMOCI, Rodinná a manželská poradna Pardubického kraje

Poskytuje odborné sociální poradenství. Mezi okruhy řešených problémů patří problémy osobní, problémy ve vztahu, problematika rodinných vztahů, další okruhy problémů, např. sexuologické problémy, závislosti apod.

Centrum používá pomoc psychologa, která spočívá v individuální, párové a rodinné, popř. i skupinové terapii. Sociálně-právní poradenství spočívající zejména v poskytnutí doporučení, návodu a informací se zaměřením na sociální problematiku, pracovní-právní vztahy, nezaměstnanost, bydlení, majetkové vztahy, právní servis, zprostředkování kontaktů s jinými sociálními institucemi atd. Poskytované služby jsou bezplatné a na požádání si může klient zachovat svoji anonymitu.

CENTRUM SOCIÁLNÍCH SLUŽEB A POMOCI CHRUDIM

Posláním organizace je zlepšit kvalitu života osob, které se ocitly v nepříznivé sociální situaci a poskytnout jim nebo jejich rodinám přiměřenou pomoc a podporu tak, aby mohly žít co nejdéle důstojným životem ve vlastních domácnostech.

Registrované služby – pečovatelská služba, tísňová péče, denní stacionář Pohoda (pro seniory a zdravotně postižené osoby), denní stacionář Jitřenka (pro děti, mládež a dospělé s mentálním a kombinovaným postižením), sociálně aktivizační služba pro seniory a osoby se zdravotním postižením.

Další služby – domácí ošetrovatelská a zdravotní péče, půjčovna kompenzačních pomůcek.

ČESKÝ ČERVENÝ KŘÍŽ

Mezi činnosti patří výuka první pomoci všech věkových skupin obyvatelstva, humanitární pomoci při katastrofách, zdravotnické dozory na různých akcích, sociální šatník pro sociálně slabé občany na doporučení soc. odboru MěÚ nebo dle dohody, letní rekondiční pobyty tuzemské i zahraniční pro zdravotně oslabené děti (astmatiky, alergiky, děti s ortopedickými vadami a jinými dg.)

FARNÍ CHARITA

Mezi registrované služby patří pečovatelská služba, osobní asistence, sociální poradenství. Občanská poradna – bezplatná občanská poradna poskytuje informace a rady občanům, kteří se ocitli v tíživé sociální situaci a neumí ji řešit vlastními silami. Poskytuje asistenční i referenční služby a poradenství v oblastech bydlení, rodiny a mezilidských vztazích, pracovním právem, sociální pomoci,...

KONTAKT, o. s.

Linka důvěry – poskytuje služby pro volající z pardubického regionu i klientům volajícím z jiných krajů, provoz nonstop, anonymní telefonický rozhovor o aktuálních problémech neodkladného nebo naléhavého charakteru, pomoc lidem v krizové situaci. Dále nabízí informační službu a poradenskou pomoc v otázkách vztahové problematiky, domácího násilí, drog, šikany apod. Služby jsou určeny občanům všech věkových kategorií.

LAXUS o. s.

Poskytuje služby pro uživatele drog, mladé experimentátory s drogou, rodiče, partnery a další osoby blízké uživatelům drog. Služby jsou určeny pro uživatele drog směřující k abstinenci, osoby před nástupem a po ukončení pobytové léčby, uživatele drog v rámci výkonu trestu odnětí svobody a po propuštění, další osoby, které jsou ohroženy drogou a jejím užíváním.

Poskytované služby – Kontaktní centrum (sociální a zdravotní služby, výměna injekčního materiálu, zprostředkování detoxifikace atd.), Terénní programy, Ambulantní centrum (poskytuje pomoc, poradenství a léčbu klientům, kteří uvažují o změně životního stylu a abstinenci), Drogové služby ve vězení.

MOMO CHRUDIM, o. p. s.

Momo Chrudim, o. p. s. je obecně prospěšná společnost zaměřená na sociální, umělecké a vzdělávací projekty. Sociálně terapeutická dílna nabízí zapojení do smysluplného pracovního života lidem s mentálním postižením z Chrudimi a okolí, kteří nemohou najít uplatnění ani na chráněném trhu práce. Cílem služby je dlouhodobé praktické procvičování dovedností souvisejících s pracovním životem, sebeobsluhou a samostatností.

Cílovou skupinou jsou dospělí s mentálním postižením, tělesným postižením, kombinovaným postižením a se zdravotním postižením s možností dopravy do zařízení.

MOST PRO LIDSKÁ PRÁVA, o. s.

Občanské sdružení Most pro lidská práva poskytuje ambulanti a terénní odborné sociální poradenství cizincům žijícím nebo pracujícím na území Pardubického kraje. Poradenství je poskytováno za účelem předcházení a vyřešení nepříznivé sociální situace cizinců a jejich začlenění do společnosti. Další aktivity sdružení působí na širokou veřejnost s cílem rozvíjet toleranci, potírat xenofobii a rasismus.

Cílem je pomáhat se zapojením cizinců do české společnosti tak, aby mohli žít životem považovaným v ČR za běžný. Dalším cílem je ochrana skupiny před předsudky a negativním hodnocením.

PÉČE O DUŠEVNÍ ZDRAVÍ

Péče o duševní zdraví je nestátní nezisková organizace, zaměřená na rozvoj mimonemocniční, komunitní péče o dlouhodobě duševně nemocné spoluobčany. Jejím posláním je umožnit duševně nemocným lidem „žít v prostředí podle své volby, spokojeně a co nejsamostatněji“. Cílem je podporovat lidi s duševním onemocněním a pomáhat jim znovu se začlenit do života.

Do služeb organizace spadá např. poradenství, osobní asistence ve formě doprovázení, praktická, psychická a lidská podpora, trénink dovedností k samostatnému bydlení a vedení domácnosti apod.

PEDAGOGICKO-PSYCHOLOGICKÁ PORADNA

PPP je školské zařízení, jehož zřizovatelem je Pardubický kraj. Je zařazena v síti škol a školských zařízení ČR. Je zřízena za účelem poskytování komplexních psychologických, speciálně pedagogických, metodických a sociálně poradenských služeb.

Cílovou skupinou jsou děti, dospívající a mladí lidé od tří let do ukončení středního stupně vzdělání, jejich rodiny, školy a školská zařízení, která navštěvují.

Spolupracuje se všemi organizacemi, které mají v náplni své práce péči o děti. Služby jsou poskytovány bezplatně, zahrnují diagnostiku, reedukaci, terapii, intervenci, metodické vedení, koordinační činnosti a prevenci.

PROBAČNÍ A MEDIAČNÍ SLUŽBA

Činnost je zaměřena na sociální služby v oblasti trestního práva. Poskytuje zdarma rady, informace a pomoc účastníkům řízení.

Posláním PMS je přispívat k naplňování trestní spravedlnosti, především vytvářením podmínek pro uplatnění alternativních postupů v trestním řízení, zajištěním účinného výkonu alternativních trestů a nalezením účinné reakce na spáchaný trestný čin.

ROMODROM, o. s.

Napomáhá sociálnímu začleňování a odstraňování bariér v přístupu k zaměstnání u osob opouštějících výkon trestu ve Věznici Pardubice a u osob vracejících se do Pardubického kraje z výkonu trestu z jiných věznic ČR, formou realizace terénního programu.

Sdružení poskytuje motivační podpůrné rozhovory, nácvik dovedností souvisejících s nalezením zaměstnání, sociální poradenství, spolupráce i s úřady práce apod.

RYTMUS CHRUDIM, o. p. s.

Cílem služby je získat a rozvíjet sociální a pracovní dovednosti, získat a udržet si zaměstnání v běžných podmínkách a maximálně se v něm osamostatnit, posilovat uplatňování práv a aktivní zapojení do občanské společnosti.

Služba je určena lidem se zdravotním postižením (převážně s mentálním postižením) nebo sociálním znevýhodněním z chrudimského regionu, kteří potřebují dlouhodobou podporu při rozvoji dovedností směřujících k získání a udržení si zaměstnání.

SOPRE CR o. p.s

Registrované služby – noclehárna, nízkoprahové denní centrum, sociálněaktivizační služby pro rodiny s dětmi, krizová pomoc. Základními cíly je poskytovat osobám bez přístřeší základní podporu a pomoc při řešení jejich životní situace s možností využití nabízeného bezpečí, tepla, tělesné čistoty a spánku; poskytovat bezplatně sociálně-právní a psychologické poradenství i asistovanou pomoc uživatelům a rodinám žijícím v sociálně vyloučených komunitách; řešení nenadálé krizové situace jednotlivců i rodin.

ŠANCE PRO TEBE, o. s.

Registrované služby – nízkoprahové služby pro děti a mládež, terénní programy, dobrovolnická služba.

NZDM – Nízkoprahová Zařízení pro Děti a Mládež nabízejí dětem a mladým lidem bezpečný prostor, kam mohou přijít ve svém volném čase. Kontaktní pracovníci těchto zařízení jim poskytují pomoc a podporu v období dětství a dospívání prostřednictvím sociálních služeb, volnočasových, vzdělávacích a preventivních aktivit. (NDZM Kopretina, NDZM Futur, NDZM Agora, NDZM Skate areál).

TYFLOCENTRUM PARDUBICE, o. p. s. - pracoviště Chrudim

TyfloCentrum Pardubice je centrem denních služeb pro osoby s těžkým zrakovým postižením (nevidomé a slabozraké) a pro osoby s kombinovaným postižením (zejména zrakovým a jiným), jehož posláním je poskytovat sociální služby pro lidi s tímto handicapem, případně jejich rodinným příslušníkům. Poskytované služby vedou k integraci uživatelů do společnosti, k jejich osobnímu rozvoji a větší míře seberealizace.

Poskytuje odborné sociální poradenství, výuku ovládání kompenzačních pomůcek, průvodcovské a předčitatelské služby, sociální rehabilitaci, podporu pracovního uplatnění, sociálně aktivizační služby, osvětovou činnost.

TELEFONICKÁ KRIZOVÁ POMOC

Linka důvěry je určena širokému okruhu osob bez omezení věku a pohlaví. Šíře probírané problematiky je také neohraničena. Na pracovníky linky důvěry se lidé mohou obracet nejen v krizových či jinak obtížných situacích, ale také s běžnými starostmi, které jim leží na srdci. Často probíranými tématy na lince důvěry jsou například otázky konečnosti a smyslu života, osamělost, ztráta partnera či jiné blízké osoby, myšlenky na sebevraždu. Dalšími tématy jsou potíže v rodině, ve vztazích, dále problematika závislosti a sociální patologie jako domácí násilí, závislost na drogách, hráčství a další.

Výhodou linky důvěry pro volajícího je zaručení jeho anonymity, snadná dostupnost pro širokou veřejnost, klient může volat kdykoli a odkudkoli. V anonymitě zůstávají i pracovníci linky i její adresa.

3.5 Cílové skupiny

Pro naplnění cílů a opatření stanovených v koncepci bude využíváno finanční podpory PaK, státu a dalších možných zdrojů tak, aby byly zajištěny komplexní a efektivní aktivity pro tyto cílové skupiny:

a) veřejnost - každý občan města se může teoreticky stát obětí trestného činu či jiného patologického chování. Veřejnost by měla být informována o rizicích a o možnostech ochrany.

b) pachatelé trestných činů, především nezletilí a mladiství

c) oběti trestných činů, především dětské oběti šikany a domácího násilí a senioři

d) rizikové skupiny a jedinci v postavení potenciálních pachatelů nebo obětí a to především rodiny, děti a mládež, sociálně vyloučené skupiny – bezdomovci, senioři

Rodina

Kriminalitou jsou ohroženy zejména dysfunkční rodiny, tedy rodiny, které neplní jednu popř. více ze svých funkcí. Důležitá je zejména funkce ekonomická a výchovná.

Při selhávání těchto funkcí, kdy např. rodiče z důvodu pracovní přetíženosti nemají čas věnovat se dostatečně dětem nebo naopak jsou bez zaměstnání a nemají zájem o řádnou výchovu svých dětí, dochází také k selhávání v chování dětí. Tyto děti pak snadno nacházejí vzory chování u závadových skupin, které jsou snadno dostupné.

Současná rodina často selhává také ve funkci ekonomické, kdy rodiče nejsou z důvodu ztráty zaměstnání a dlouhotrvající sociální nejistoty schopni rodiny ekonomicky zajistit. Tyto rodiny jsou pak ohroženy rozsáhlou nabídkou tzv. „rychlých půjček“, popř. jiných nevýhodných úvěrů. Výjimkou není ani snaha rodičů, ale i mladistvých, získat finanční prostředky prostřednictvím výherních automatů, jejichž dostupnost je velká. Jedinci se pak mohou stávat závislými na tomto způsobu zábavy, což může vést k protiprávnímu jednání a často také k rozpadu rodin.

Děti a mládež

Tato cílová skupina je ohrožena různými formami negativních jevů v průběhu jejich vývoje od narození až po dospělost, přičemž dospělostí se má na mysli dovršení 18 let z pohledu právní zodpovědnosti a na druhé straně ekonomická dospělost.

Od nejtělejšího dětství jsou děti ohroženy negativními jevy v rodině (týrání, psychický nátlak, nevhodné vzorce chování) ale i v kolektivních zařízeních – klima ve školách, vztah dětí

mezi sebou, vztah mezi učiteli a dětmi i mezi učiteli navzájem. Nedostatečné zapojení dětí do mimoškolních aktivit má za důsledek neúčelné trávení volného času, páchaní drobné trestné činnosti a zapojování dětí do part s negativním působením. Důležitým faktorem ve výchově je nalezení správných vzorů – osobností (mohou to být jak učitelé tak trenéři, vedoucí a vychovatelé).

Recidivisté

Efektivní resocializace recidivujících pachatelů, např.: realizované projekty psychosociální a materiální podpory osob po návratu z výkonu trestu odnětí svobody a reintegrace do společnosti, projekty spolupráce věznic, sociálních odborů a organizací poskytujících podporu.

Oběti trestných činů

Preventivní projekty zaměřené na skutečnou a efektivní pomoc a podporu, zejména prevenci viktimity, se zvláštním zřetelem na dětské oběti a seniory (zejména žijící osaměle, s omezenými sociálními kontakty).

Komplexně pojaté projekty zaměřené na vyhledávání ohrožených seniorů a kontinuální práci s nimi, včetně informovanosti, zlepšování sociálních kontaktů a osobní bezpečnosti

Komunity

Prevence kriminality v komunitách se zaměří zejména na změny podmínek ve městě a lokalitách, kde lidem hrozí vysoké riziko, že se zapojí do trestné činnosti nebo se stanou její obětí, a to např. z důvodu rozsáhlé deprivace, prostorové segregace nebo nedostatku soudržnosti v komunitě nebo kombinace jiných ekonomických a sociálních problémů.

Zásadním znakem opatření v této oblasti bude jejich komplexnost a praktický dopad s krátkodobými i dlouhodobými efekty. Při řešení specifických problémů v komunitách bude nezbytný partnerský, multidisciplinární přístup, který bude často kombinovat opatření podpůrná (např. z oblasti aktivní politiky zaměstnanosti), preventivní, vzdělávací i represivní.

Sociálně vyloučené skupiny – bezdomovci

Dochází k fyzickému napadání místních bezdomovců zpravidla pardubickými bezdomovci. Tito jsou většinou mladšího věku a jsou pro naše bezdomovce nebezpeční.

Senioři

Senioři jsou všeobecně rizikovou skupinou, která se vzhledem ke své snadné zneužitelnosti, ovlivnitelnosti a často i bezmocnosti stává terčem útoků jedinců a v poslední době i skupin osob páchajících majetkovou trestnou činnost. Ta v některých případech přerůstá i ve fyzickou agresi hlavně v případech, kdy se oběť aktivně brání. Na území Chrudimska by se daly pojmenovat prozatím 4 druhy ohrožení seniorů kriminální činností:

- a) podomní prodejci nabízející nekvalitní zboží za přemrštěné ceny, pro něž se staří lidé stávají snadnou kořistí
- b) podvodníci a zloději, kteří pod jakoukoliv záminkou vnikají do bytů a okrádají seniory
- c) telefonní a jiné výherní soutěže, které nabízejí výhru za „určitých“ podmínek
- d) sociálně nepřizpůsobiví občané, kteří zneužívají jedinců v sociálně znevýhodněném postavení (osoby s demencí, omezené ve způsobilosti k právním úkonům, s nižší mentální úrovní)

4 SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - dobrá úroveň sociálních služeb - dobře nastavený systém komunikace radnice s veřejností v rámci projektu Zdravé město Chrudim - dlouholeté zkušenosti s realizací místní Agendy 21 - služby sociální prevence - široká nabídka volnočasových aktivit pro děti, mládež, dospělé a seniory - nízkoprahová zařízení - školní družiny, kroužky ve školách a školní jídelny - sportoviště ve městě – modernizace a rekonstrukce sportovních hřišť - přednášková a osvětová činnost - krizové centrum - občanská poradna 	<ul style="list-style-type: none"> - selhávání role rodiny ve společnosti - zadlužování domácností - vysoká míra nezaměstnanosti - podvodný podomní a pouliční prodej - množství nonstop podniků – riziko gamblerství, alkoholismu - drobné krádeže dětí - alkohol mladistvých - vandalství a agresivita ve školách - vzrůstající kriminality, především majetková trestná činnost - malá kvalifikovaná informovanost a poradenství - nedostatečný systém sociálního bydlení - tolerance veřejnosti k negativním projevům chování
Příležitost	Ohrožení
<ul style="list-style-type: none"> - zkušenosti jiných měst (NSZM ČR) - sociální politika kraje - další zkvalitňování služeb - granty a dotace (PaK, EÚ, jednotlivá ministerstva ČR) - rozšiřování služeb psychosociální pomoci ve školách (školní psycholog, supervize,..) 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatek financí na zajištění prevence <ul style="list-style-type: none"> - žádné možnosti bytů pro klienty, kteří nepatří do ústavů, ale sami také nedokáží žít - nezájem veřejnosti o prevenci - narůstající extremismus - nedostatečná legislativa v oblasti prevence (především alkoholismus dětí a mládeže, regulace výherních automatů a terminálů) - záškoláctví - kyberšikana

5 Strategické cíle

Priority prevence kriminality

- bezpečnost pro občany i návštěvníky
- bezpečnost a prevence nejen věcí úřadů, ale i občanů
- výchova k odpovědnosti a úctě ke spravedlnosti i právu
- spolupráce institucí se vztahem k bezpečnosti a prevenci kriminality
- důvěryhodná, otevřená a profesionální policie zapojená do systému na místní, regionální i celostátní úrovni
- minimalizace podmínek pro vznik sociálních deviací

5.2 Cíle a konkrétní opatření k jejich dosažení

Jednotlivé vize města v oblasti prevence kriminality jsou do hlavních i dílčích cílů promítnuty takto:

Chrudim:

městem bezpečným pro občany i návštěvníky

<i>Číslo cíle</i>	<i>Konkrétní naplnění vize v cílech</i>	<i>Odpovídá</i>
C1	- prosazení podmínek pro snižování příležitostí pro páchaní veřejnoprávních deliktů, <i>- důsledně podřizovat plánování služeb okrskové působnosti policistů (v návaznosti na kriminogenní lokality)</i>	Všechny zapojené subjekty
C2	- řešení latentní kriminality <i>- nasazovat policisty v okrscích v jednočlenných pěších hlídkách, tímto způsobem pokrývat větší území města a důsledně reagovat na podněty občanů</i>	PČR
C3	- začlenit situační prevenci jako součást územního i urbanistického plánu města, <i>- do nově připravovaných projektů budou zahrnuty prvky situační prevence a další bezpečnostní prvky</i>	Orgány města

- C4** - motivovat ke zvyšování objasňenosti trestných PČR, MP
činů a přestupků
- *přenášet preventivní úkoly na jednotlivé policisty jako součást jejich každodenní činnosti*
 - *vytvářet prostor pro dlouhodobější systematickou preventivní práci ve svěřeném území (rajonu)*

městem, kde bezpečnost a prevence je věcí všech občanů

- C5** - přesvědčit občany o nutnosti vlastní aktivní Manažer prevence kriminality
ochrany proti kriminalitě
- *pravidelné rubriky v Chrudimských novinách*
 - *webové stránky se základním poradenstvím při ochraně osob a jejich majetku*
- C6** - přesvědčit občany, že jejich zapojení je pro Orgány města a zapojené
bezpečnost v komunitě v jejich vlastním zájmu, subjekty
- *přednášky, besedy, výstavy, dny s IZS, podpora specifických projektů - články v tisku – požární prevence pro obyvatele bytových domů*
 - *příručky pro občany - jak se chovat při mimořádných událostech*
 - *pravidelná školení starostů obcí pořádaná HZS ČR*
- C7** - podpora všech forem otevřené komunikace s Všechny zapojené subjekty
občany v předmětné oblasti,
- *posílit důraz na schopnost komunikace*
- C8** - objektivně a vyváženě informovat občany o PČR a orgány města
předmětné oblasti prostřednictvím pověřených
pracovníků

městem výchovy k odpovědnosti a úcty ke spravedlnosti i právu

- C9** - přispět k vytvoření rychlé a transparentní justice OSZ, Okresní soud, PMS
- udržení dosavadní kvality a rychlosti řízení před soudem
- využívání činností směřujících k urovnání konfliktního stavu (mediací) a alternativních postupů v trestním řízení
- C10** - výchovou vytvářet právní vědomí všech vrstev obyvatel, zejména mládeže, Manažer prevence kriminality, OSZ, Okresní soud, PMS
- pravidelně aktualizovat nabídku pro jednotlivé věkové skupiny v oblasti právního vědomí
- C11** - přispět k vytvoření protikorupčního prostředí Všechny subjekty
- v rámci hlídkové služby policistů i strážníků zajistit technickými prostředky průkaznost jednání s občany
- C12** - prosazovat prvky restorativní justice OSZ, Okresní soud, PMS
- zachovat výkon provádění obecně prospěšných prací a veřejné služby

městem spolupráce institucí se vztahem k bezpečnosti a prevenci kriminality

- C13** Manažer prevence
- vytvořit odpovídající podmínky pro kriminality
- C14**
zapojení co největšího počtu subjektů z tzv. nestátního neziskového sektoru k řešení problematiky kriminality a dalších sociálních deviací
- stabilizovat finanční prostředky v rámci programů v oblasti prevence kriminality
- podporovat vznik programu pro delikventy v oblasti terciální prevence

městem důvěryhodné, otevřené a profesionální policie zapojené do systému na místní, regionální i celostátní úrovni

- C15** - pokračovat ve vytvoření podmínek pro PČR, MP a město Chrudim pravidelnou, systémovou a nepřetržitou spolupráci mezi policisty a strážníky včetně jejího pravidelného vyhodnocování
- *uskutečňovat pravidelná pracovní setkání „vedoucích“ policistů, strážníků, dalších pracovníků v bezpečnosti, řešit a vyhodnocovat aktuální stav ve svěřené oblasti*
 - *každého jednotlivce hodnotit i podle výsledků ve vyhledávací, objasňovací a preventivní činnosti*
- C16** - vytvořit a naplňovat standardy pro PČR, MP specifické činnosti policejních složek
- *v oblasti ochrany života, zdraví a majetku, v oblasti bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích, v oblasti místních záležitostí veřejného pořádku a speciálních činností*
- C17** - vyžadovat podrobné plánování vybraných PČR činností (se zřetelem na aktuální kriminogenní problémy v lokalitě) a sledovat dlouhodobou výkonnost přijatých opatření
- C18** - odhalovat chyby ve vzájemné komunikaci PČR, MP a komunikaci s občany
- *omezit převažující orientaci na konflikt*

městem minimalizujícím podmínky pro vznik sociálních deviací

- C19** - prosazovat proaktivní přístup k řešení problematiky závislostí v rovině primární i sekundární prevence, Orgány města, manažer prevence kriminality
- *Zajistit pro rodiče využívání testů na nelegální návykové látky a jejich dostupnou distribuci*
- *zajistit možnost testování na přítomnost návykových látek ve zdravotnickém zařízení*
- C20** - podporovat smysluplné aktivity směřované k řešení problematiky národnostních menšin a etnických skupin na území města
- *finančně i organizačně přispívat na konkrétní projekty*
- C21** - podpořit vytváření systému pomoci obětem trestných činů a domácího násilí
- *iniciovat přednášky předních odborníků v daných oblastech pro laickou i odbornou veřejnost*
- C22** - *Zajistit poradenství na webových stránkách města*
- *podporovat specifické projekty v oblasti viktimní prevence*
- stabilizovat systém v oblasti sekundární a terciální protidrogové prevence
- *spolupracovat dlouhodobě s konkrétním a stabilním partnerem při zajištění sekundární a terciální prevence*
- C23** vytvářet podmínky pro aktivní využití volného času dětí a mládeže Všechny subjekty

- C24** - vytvářet podmínky pro subjekty podílející se na řešení problematiky delikventní mládeže Manažer prevence kriminality
- *prakticky rozvíjet fungování programů s orientací na řešení konkrétních případů a navazujících aktivit (opatření, projektů i programů zaměřených na děti s projevy predelikventního nebo delikventního chování).*
- *podpořit vznik programů pro delikventní děti a mládež*

5.3 Návrhy konkrétních opatření

Název programu

Program v rámci celostátního programu iniciovaného OPK MV ČR realizovaný ve spolupráci s Pardubickým krajem

Oblast

Situační prevence

- zachování stávajícího stavu MKS
- realizace nových kamerových bodů
- realizace bikového hřiště

Sociální prevence

- podpora činností nízkoprahových zařízení
- podpora terénních programů
- realizace projektů zaměřených na seniory, zvyšování jejich právního vědomí
- realizace projektů zaměřených na selhávání rodiny ve společnosti
- sociální práce ve vyloučených lokalitách
- podpora činnosti Krizového centra

- podpora projektu Bezpečné setkávání (pro rozvádějící se manželé)
- podpora noclehárny a denního centra pro dospělé

6 Závěr

Na přípravě koncepce spolupracovali zástupci celé řady subjektů. Existuje reálná šance, že splněním shora uvedených úkolů a realizací převážné části preventivních projektů dojde ke zvýšení bezpečí a bezpečnosti, a tím i celkové kvality života chrudimských občanů. Přes tento cíl zůstává faktem, že bezpečnost a bezpečí je pojmem relativním, který každý chápe ze svého úhlu pohledu. Realizace Koncepce prevence kriminality závisí především na vůli představitelů města (státu), ochotě všech spolupracovat v komunitě, mít provázanou legislativu, úspěšně využívat personálního a technického potenciálu všech subjektů včetně privátního a pokoušet se o vícezdrojové financování, především jednotlivých aktivit vyplývajících z přijaté Koncepce. Na dlouhodobý stav kriminality má vliv široké spektrum okolností v komunitě i společnosti (rodina, vzdělanost, sociální politika, zaměstnanost, principy práce s mládeží aj.). Koordinovaný postup zainteresovaných subjektů plynoucí z Koncepce v konečné fázi přinese úsporu personální, technickou i finanční a přispěje v konečné podobě k naplnění hesla „**prevence se musí vyplatit**“.